

ÅRSRAPPORT FRA PROGRAMSENSOR

Navn: Astrid M. Richardsen

Programsensor for:

- Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen
- Master i psykologi

Rapporten gjelder perioden: 2015.

Programsensor er bedt om å gjøre en vurdering av opplegg for to typer masteroppgaver på studiet, enten 30 eller 60 studiepoeng. Spesifikt er programsensor bedt om å vurdere:

1. om de to ulike typene for masteroppgave er tilstrekkelig forskjellig når det gjelder:
 - a. obligatorisk undervisningsaktivitet
 - b. omfanget i antall sider på masteroppgavene
 - c. krav til tidsbruk
 - d. arbeidsbelastning
 - e. vanskelighetsgrad
2. om forskjellene mellom MAPSYK330 Masteroppgave i psykologi (30 sp) og MAPSYK360 Masteroppgave i psykologi (60 sp) rettferdiggjør forskjellen på dem på 30 studiepoeng

Rapport 2015

Studiestructur og retninger

Masterprogrammet i psykologi fører fram til graden master i psykologi. Studiet har to studieretninger; studieretning arbeids- og organisasjonspsykologi og psykologisk vitenskap. Studiet kvalifiserer for ulike typer arbeid der informasjonskompetanse, kritisk tenkning, formidling og evne til å arbeide både selvstendig og i team er etterspurt, og skal også danne grunnlag for videre fordypning (ph.d.-studium og annen forskning i psykologi).

De to studieretningene har felles kursinnhold i første semester. Dette består av to 15 sp kurs; det ene heter 'Perspektiver i psykologisk vitenskap' og det andre er 'Forskningsmetoder'. I det siste studieåret er studentene knyttet til en av fakultetets forskningsgrupper og vil kunne velge mellom å skrive en 60 sp eller 30 sp masteroppgave. De som skriver 30 sp masteroppgave, må ta forhåndsgodkjente valgfag tilsvarende 30 sp. Slike valgkurs kan gjennomføres ved godkjente læresteder i utlandet.

Fordypninger

Studieretningen i psykologisk vitenskap har fokus på forskning og går i dybden på tradisjoner, nytenkning, metoder og bruk av analytiske verktøy i faget. Studentene kan velge fordypning i adferd- og nevrovitenskap eller generell psykologi.

Studieretningen arbeids- og organisasjonspsykologi har fokus på forskningsbasert kunnskap om hvordan en kan forstå og utvikle enkeltmennesker, grupper og organisasjoner i en arbeidsmessig sammenheng.

Masteroppgaver

Avhengig av om studentene skriver en 30 eller 60 sp masteroppgave, må de ta et av to kurs.

- MAPSYK330 Masteroppgave i psykologi (30 sp).
- MAPSYK360 Masteroppgave i psykologi (60 sp)

Disse to kursene vil bli sammenlignet på en rekke aspekter.

Mål og innhold

I begge kursene er målet at studentene skal få en dypere innsikt i teori og empiri på et avgrenset område gjennom forskningspraksis. Oppgaven skal utvikle studentenes evner til en kritisk behandling av avgrensede problemstillinger ved hjelp av vitenskapelige metoder. Forskjellen er at studenter som skriver en 30 sp masteroppgave blir oppfordret til å benytte eksisterende data fra forskningsgruppens virksomhet, mens de som skriver en 60 sp masteroppgave skal utvikle kompetanse i det å utvikle, planlegge og gjennomføre et eget forskningsprosjekt. I denne forskningspraksisen blir det lagt stor vekt på oppgaveløsning gjennom samarbeid studentene imellom.

Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning

Kravene til en 30 sp masteroppgave er at den skal ha et omfang på 40-50 tekstsider, mens en 60 sp masteroppgave skal ha et omfang på 50-60 tekstsider. I tillegg til selve masteroppgaven skal studentene som skriver en 60 sp oppgave levere en prosjektskisse på ca. 10 sider, og de skal også vise at de kan formidle resultatene i en vitenskapelig presentasjon av sitt eget prosjekt. I begge typer oppgaver skal innholdet skille seg fra artikkelform ved at innledningen skal ha en bredere gjennomgang av litteraturen og en mer omfattende presentasjon av bakgrunn og problemstillinger enn det som kjennetegner artikkelformatet. Likeledes skal diskusjonen være mer inngående enn det som er vanlig for artikkelformatet. De andre delene av oppgaven skal følge APA-standarden, dvs. at det skal være et sammendrag på norsk og på engelsk, hvert på omtrent 200 ord. I begge tilfeller kan MA-oppgaven også skrives på engelsk. Som hovedregel skal studentene skrive 30 sp masteroppgave parvis, mens 60 sp masteroppgaven kan skrives individuelt eller sammen med en annen student.

I begge typer oppgave er veiledningen regulert gjennom en nærmere spesifisert veiledningsavtale, og deler av veiledningen kan bli gitt i grupper. De som får innvilget ønske om 30 sp masteroppgave og skal på utreise, må inngå veilederavtale og få godkjent plan for arbeidet av veilederen.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

For de som skriver en 30 sp oppgave er det ingen obligatorisk undervisning. De som skriver 60 sp oppgave skal under veiledning skrive en prosjektplan for masteroppgaven på inntil 10 sider. Denne skal beskrive temaområdet for prosjektet, problemstilling, metode, databehandling og analyse, forskningsetiske vurderinger og tidsramme. I tillegg skal studentene gjennomføre en muntlig vitenskapelig presentasjon av eget prosjekt i form av et innlegg på 30 min. på avslutningskonferansen for masterstudiet.

Læringsutbytte

For begge typer oppgaver skal studenten etter fullført kurs/oppgave kunne/vise følgende kunnskap: Analysere forholdet mellom tema, forskningsspørsmål og forskningsdesign; velge adekvat forskningsdesign gitt problemstillinger og rammefaktorer som tid og økonomi; og demonstrere bredde og fordypning i kunnskap innenfor temaområdet. Når det gjelder ferdigheter skal studentene for begge typer oppgaver kunne gi en klar og presis skriftlig fremstilling av forskningsarbeidet; vurdere og begrunne bruk av forskningsdesign; og

demonstrere korrekt oppbygging av et vitenskapelig arbeid etter APA-standard, korrekt kildebruk, korrekt presentasjon av referanser og bruk av relevante litteraturlister. I tillegg skal de med 60 sp oppgave ha ferdigheter i å utvikle, planlegge og gjennomføre et forskningsprosjekt samt formidle resultater fra prosjektet. I begge typer oppgaver vil studentene ha generell kompetanse i å reflektere rundt forskerrollen i innsamling og bruk av data; reflektere rundt etiske forhold relatert til bruk og tolkning av egne data, kilder og sitering; samt reflektere over forfatterskap og medforfatterskap i vitenskapelig arbeid. De med 60 sp oppgave vil i tillegg ha generell kompetanse i å utvikle prosjektskisser og gjennomføre forskningsprosjekter.

Læremiddelomtale

I begge typer oppgave er det kun anbefalt litteratur som er spesifikk for oppgaven. Omfang av dette er ikke spesifisert i studieplanen.

Oppsummering

Når det gjelder forskjeller mellom disse to kursene er det vanskelig å vurdere om de er tilstrekkelig forskjellige til å rettferdiggjøre antall studiepoeng. I forhold til obligatorisk undervisningsaktivitet er det spesifisert noe aktivitet for 60 sp oppgaven, men omfanget av dette er ikke spesifisert i form av krav til tidsbruk. Hvis man går ut fra at studentene som tar 30 sp oppgave i tillegg må ta 30 sp med kurs, enten i utveksling eller ved UiB, så er det trolig at disse vil ha mye større arbeidsbelastning og tidsbruk enn de som skriver 60 sp oppgave. Riktignok vil disse studentene skrive masteroppgaver basert på eksisterende data i forskningsgruppene, men arbeidet med problemstilling, metode, databehandling og analyse vil være det samme for begge typer oppgaver. Fakultetet bør vurdere hvorvidt planlegging, datainnsamling og bearbeiding av data for 60 sp oppgavene vil være ekvivalent med den arbeidsbelastningen det er å ta 30 sp med kurs.

Når det gjelder forskjeller i omfang og antall sider på masteroppgavene så vil en vurdering av de innsendte oppgavene kunne gi noen indikasjoner.

Evalueringsmateriale

Programsensor har fått tilsendt 9 masteroppgaver til vurdering. To av disse er 30 sp, begge fra retningen arbeids- og organisasjonspsykologi. De resterende oppgavene er 60 sp, og av disse

er to oppgaver fra arbeids- og organisasjonspsykologi, tre er fra psykologisk vitenskap med fordypning generell psykologi, en oppgave er fra psykologisk vitenskap med fordypning i adferds- og nevrovitenskap, og en oppgave er skrevet av to studenter henholdsvis fra Arbeids- og organisasjonspsykologi og fra psykologisk vitenskap, og vil bli kommentert under generell psykologi.

Arbeids- og organisasjonspsykologi. Oppgavene fra denne retningen er de eneste som kan sammenlignes når det gjelder omfang og antall sider, ettersom de inkluderer både 30 sp og 60 sp oppgaver. De to 30 sp oppgavene har henholdsvis 48 og 42 sider tekst; og 54 og 55 sider hvis man inkluderer referanser. Appendix og vedlegg tas ikke med her. 60 sp oppgavene har begge 59 sider tekst, og 72 og 71 sider når referanser er inkludert. Altså er forskjellen i antall sider mellom disse to typene oppgaver kun i overkant av 10 sider.

Datamaterialet for 30 sp oppgavene er hentet fra en arbeidsmiljøundersøkelse i Nederland og en undersøkelse blant ansatte i t norske shippingselskaper, begge utført av forskningsgruppen. Den ene av de to 60 sp oppgavene baserer seg på data fra en internettstudie innsamlet av veileder med deltakere fra Folkeuniversitetet. Den andre oppgaven baserer seg også på data allerede samlet inn av forskningsgruppen og er en studie av ansatte i et transportfirma. Dermed er ikke betingelsene for MAPSYK360 oppfylt når det gjelder å gi studentene ferdigheter i å utvikle, planlegge og gjennomføre et eget forskningsprosjekt. Basert på at også 60 sp oppgavene er basert på data allerede innsamlet kan ikke oppgavene sies å være tilstrekkelig forskjellige.

Når det gjelder data-analyser er heller ikke oppgavene særlig forskjellige. Det benyttes regresjonsanalyser og testes for medierings- og/eller moderator-effekter i alle fire oppgavene. Alle oppgavene inkluderer diskusjon av metodiske svakheter, teoretiske og praktiske implikasjoner, samt fremtidig forskning, og er dermed ikke særlig forskjellige når det gjelder fremstilling og tolkning av resultater.

Generell psykologi. De fire oppgavene innenfor psykologisk vitenskap/generell psykologi er alle fra MAPSYK360. Alle fire har tema fra arbeids- og organisasjonspsykologi, noe som synes merkelig gitt studentenes spesialisering. Temaene inkluderer virtuelle arbeidsformer, diskriminering i ansettelsesprosesser, autentisk ledelse og betydningen for ansattes helse og velvære, og organisasjonsverdier. Oppgavene er på henholdsvis 69, 51, 73 og 60 sider inkludert referanser, altså er det ganske stor variasjon mellom oppgavene. Tre av oppgavene

er basert på data fra egne forskningsprosjekter, mens en er basert på data samlet inn i forskningsgruppen.

En av oppgavene virker ganske arbeidskrevende – først ble fokusgruppeintervjuer gjort, og disse dannet basis for utvikling av et eget spørreskjema. Dette ble testet i en pilotundersøkelse, før det ble distribuert til et internasjonalt utvalg på totalt 601 deltakere. En annen oppgave er basert på kvalitativ metode og utført forbilledlig med grundig forberedelse av intervjuguide, bruk av pilotintervjuer, og transkribering av intervjudata. Resultatene er presentert med eksempler på uttalelser fra intervjuobjektene. En tredje oppgave er eksperimentell og involverte et ganske fiffig design for å teste diskriminering i ansettelsesprosesser. For de empiriske oppgavene i denne gruppen er det gjennomgående brukt multivariate statistiske analyser, i likhet med oppgavene i arbeids- og organisasjonspsykologi. Diskusjon og tolkning av resultater og implikasjoner er bra for alle oppgavene.

For de oppgavene der studentene har samlet inn egne data, er arbeidsomfanget klart større enn de som har brukt eksisterende data fra forskningsgruppene. Det er ikke mulig å sammenligne med 30 sp oppgaver ettersom det ikke forelå noen for denne gruppen.

Behavioral Neuroscience. Den ene oppgaven fra denne fordypningen fokuserer på hvilke mekanismer som ligger til grunn for auditory verbal hallucinations og andre symptomer i schizofreni. Det benyttes et 'reverse engineering' inspirert perspektiv for å undersøke ulike mønstre og 'clusters' av symptomer fra 131 pasienter. Komplekse cluster analyser er brukt til å analysere data og diskusjonen er solid. Igjen er det vanskelig å sammenligne med en 30 sp oppgave siden ingen foreligger.

Konklusjon

Svaret på spørsmålet om forskjellene mellom MAPSYK330 Masteroppgave i psykologi (30 sp) og MAPSYK360 Masteroppgave i psykologi (60 sp) rettferdiggjør forskjellen på dem på 30 studiepoeng, er både ja og nei. De to masteroppgavene på 30 sp er for så vidt i tråd med hva som ville forventes. En sammenligning med andre studiesteder som har 30 sp masteroppgaver (for eksempel BI), så er omfang og kvalitet helt på linje, selv om det er mer uvanlig at studentene får anledning til å bruke data som allerede er samlet inn. Hvis man sammenligner disse oppgavene med de 60 sp oppgavene der studentene har designet og utført egne forskningsprosjekter, er svaret ja, forskjellen på dem rettferdiggjør en forskjell på 30

studiepoeng. Hvis man sammenligner oppgavene med de 60 sp oppgavene der studentene får anledning til å bruke data fra forskningsgruppene, er svaret nei, disse oppgavene er ikke tilstrekkelig forskjellige til å rettferdiggjøre 30 sp.

Ut fra kursbeskrivelsene er det vanskelig å svare på spørsmål om det er tilstrekkelig forskjell mellom de ulike typene masteroppgaver hva angår obligatorisk undervisningsaktivitet, krav til tidsbruk og vanskelighetsgrad. Kursbeskrivelsene omhandler ikke detaljer om undervisning/veiledning og heller ikke hvordan anbefalt litteratur utarbeides for den enkelte student. Jeg håper likevel at disse betraktningene vil være nyttig for Det psykologiske fakultet ved UiB i det videre arbeid med å kalibrere de ulike typene masteroppgaver.

Toronto, 25.11.2015

Astrid M. Richardsen, Ph.D.
Professor i organisasjonspsykologi
Handelshøyskolen BI